

Psykologi och politik

Freud är väl inte så inne nu för tiden men ibland kan man ha stor glädje av hans analysteknik när man står undrande, t.ex. över någon företeelse i politiken eller mera allmänt i offentligheten. Samtidigt: här rör det sig om grannliga frågor och Freud gick ju ofta in på det s.k. släktlivet. Föräldrar med barn under trettio tillrådes alltså vara varsamma vid högläsning i familjekretsen.

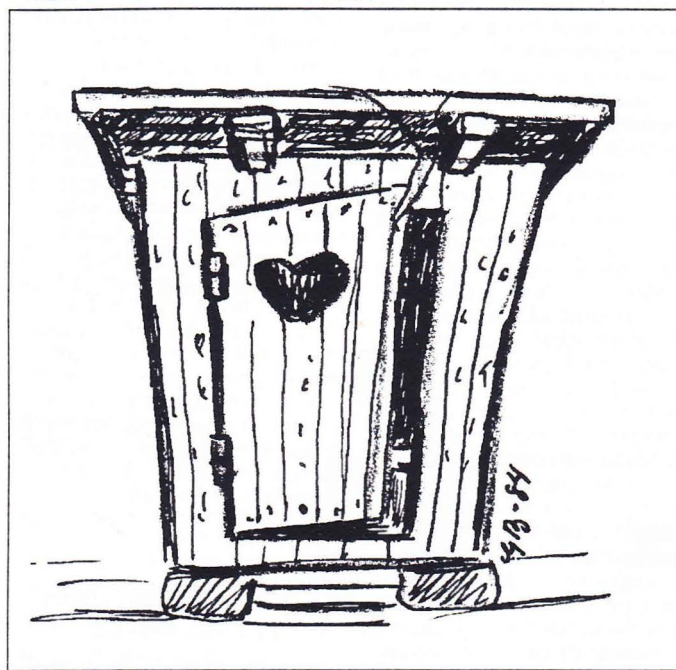
Urinseparationsångest

Tag t.ex. följande problem som vi hade uppe häromveckan på *Marx-Freudseminariet för politisk psykologi*, som vi är några eldsjälur som driver. Det gäller Sydsvenskans politiske chefredaktör Per T. Ohlsson som vi haft anledning att diskutera förr. Senast gällde det bakgrunden till hans förföljelse av centerpartiet och Olof Johansson – kanske kan den förklaras av en tråkig barndom på landet, i det här fallet Dalby, en ort där tågen slutat gå.

Men nu gäller det ett knivigare fall. Per T. har i sina krönikor om regeringen Persson efter kärnkraftsuppgörelsen på ett uppseendeväckande sätt flera gånger återkommit till de försök med urinseparering som ingår som en mindre del i regeringens strävanden att utveckla ett ekologiskt uthålligt samhälle. Frågan är då – varför har Per T. fäst sig just vid urinsepareringen och varför återkommer han till ämnet så många gånger?

Upplevelser bland vedstaplarna

Det är ingen lätt fråga att besvara. Vi kan jämföra med DN:s politiska redaktion och deras reaktion efter uppgörelsen. Där fäste man sig vid biobränslesatsningen och kom då in på ved och vedhuggning. DN

har väl nu snart kört igenom hela sitt bildarkiv på jakt efter ständigt nya bilder på vedstaplarna från 40-talet. Resultatet är just så dubbeltydigt som det kan bli när man inte har sitt förhållande till tidiga barndomsupplevelser avklarat. Redaktörerna tror att de motarbetar energiöverenskommelsen och slår vakt om kärnkraften, men effekten är den omvända. Det står en frisk och lockande doft av björk och furu från deras ledarsida. Förklaringen är nog här tidiga starka minnen från de kojor man som barn byggde i vedstaplarna, ofta i blandade sällskap mellan pojkar och flickor, med en del ömsesidiga intressanta upplevelser till följd. Det är med all sannolikhet spänningen och upphetsningen från dessa upplevelser som får DN-redaktörer som Hans Bergström,

Nils-Eric Sandberg och Pernilla Ström att bokstavligen vältra sig bland vedstaplarna.

Men åter till Per T:s urinseparering. Kan det vara fråga om ett tekniskt-ekonomiskt intresse, hur det ska gå till, rent ledningsmässigt under gatorna och så? Nej knappast, då är det av flera skäl troligare att det är något på det psykosexuella planet. När vi tog upp det på seminariet gick vi länge på linjen att det helt enkelt handlade om en fixering hos skribenten vid de skillnader som finns mellan pojkar och flickor när de kissar. Förklaringen skulle då med freudiansk terminologi kunna sägas ligga på det genitala stadiet av utvecklingen.

Poträningens betydelse

Men den som kom med de förlö-

sande orden var seminarieveteranen G. som pekade på ett nu klassiskt fall, signaturen Kaj, under många år kåsör på Sydsvenskans lätta sida. Kaj publicerade mycket särpräglade kåserier vars mest karakteristiska egenskap var deras upptagenhet med avfall, avföring, ekskrementer, utsöndringar. Två kåserier av tre rymde något sådant element, ofta invävt i en framställning som blandade äckel över sällskapslivet med starkt konservativa för att inte säga reaktionära värderingar. Upptagenhet med kroppens utsöndringsfunktioner är som bekant karakteristisk för det anala stadiet i barnets utveckling. Neuroser uppstår här i första hand i samband med alltför hård potträning då barnets naturliga välbehag och önskan att bli fri från kroppens restprodukter störs av disciplinerande föräldrar, kanske med resultat i form av en ångest inför oåterkalleliga förluster. Politiskt är den analfixering som uppträder här nära knuten till konservatism och en auktoritär hållning.

Tja, där har vi det väl? Gåtan kring ledarskribentens upptagenhet med urinsepareringen är löst: det handlar om en brutal potträning med psykosociala och politiska konsekvenser för den utsatte. Ta det inte personligt Per T., det handlar ju bara om att försöka förstå tillvarons mysterier och terapi finns att få, t.ex. genom landstingets försorg. Nästa gång tar vi upp radarparet Lennart Bertson och Håkan Arvidsson och det kan väl inte komma som någon överraskning för någon att vi då kommer att syssla med det orala stadiet.

Lucifer

Fot & cykelfolket

harskickat ut sin årsberättelse inför årsmötet den 29 april. Av den framgår klart hur man fortsätter sitt envetna arbete och tydligen lyckas behålla det goda humöret trots den politiska materiens tröghet.

Ibland lyckas dock droppen urhaka stenen. En enskild väg i Skatteberga som tidigare var bilväg var under lång tid skyltad "cykling förbjuden". Vi har arbetat för att skylten skall komma bort.

Nu är den borta, står det i berättelsen.

De Danske Statsbaner vill inte längre pollettera cyklar till kontinenten. Föreningen har fått svenska miljöministern att lova att ta upp saken med sin danska kollega! I en annan tågfråga kan en delseger noteras. En aktion mot cykelförbudet på pågatågen gav inget resultat, utan Länstrafikens ordförande Sten Norin (s) förklarade så

myndigt som bara han kan att det skulle dröja "många år" innan cyklarna fick plats på tågen! Men nu har vi fått veta att detta inträffar redan i sommar!

Grabbarna som vaktar och ställer tillräta cyklar vid Lund C har fått en chokladtårta. Bra! Ett meningsfullare alu-jobb kan svärigen tänkas.

Gr

Vänstern på torget

Vänsterns och Röda Kapelletts appellmöten på Mårtenstorget fortsätter nu på lördag. Mellan 10.30 och 12 livas kommersen upp av klezmerlåt och annan musik, och medan orkestern vänder notblad kommenterar v-politikern Mårten Dunér (avbildad på sid 3) aktuella företeelser i Lund och världen. Att komma fram och diskutera med honom och andra medverkande går också bra.

Fyra kommentarer till artiklar i VB nr 10 och 11

Varken sida står signaturen KT på?

"KomKom kränker ditt privatliv. Den statliga utredningen KomKom föreslår bilavgifter på varje körd kilometer i tätorterna. De tänkta bilavgifterna ska tas in med en ny modern teknik som registrerar bilarnas rörelser. Du kommer att övervakas per satellit och det innebär att myndigheterna i varje ögonblick vet var du och bilen befinner er. Makthavarna vill ta till storebrorsfasoner som kränker den enskildes privatliv och integritet. nu måste politikerna agera för att stoppa KomKom."

Stockholms Bilsalong pågår som bäst. På den har bilbranschen satsat ca 100 miljoner. Pengarna går bl.a. till helsidesannonser i Stockholms-tidningarna. Varje annons inleds med ett nytt angrepp på KomKom. Början skedde med den ovan citerade texten, som alltså slutar med ett uppmaning till politikerna att stoppa förslaget.

Vissa politiker ställer gärna upp på detta: m, fp och kd hade i KomKom en gemensam reservation där de bl.a. tog avstånd från förslaget om bilavgifter. I VB nr 11 fick de sällskap av signaturen KT.

Häftig reaktion

"KT":s häftiga reaktion tycks helt bygga på en slarvig läsning av min intervju med KomKom-ledamoten Karin Svensson Smith i VB nr 10. Hade hon eller han läst intervjun noggrannare, kompletterat med morgontidningarnas referat av utredningens förslag och kanske slagit en signal till Karin så hade hon nog uttryckt sig mer nyanserat.

KomKom belägger mycket tydligt att bilismen vållar extra stora utgifter för de större tätorterna, dels p.g.a. miljöbelastningen, dels p.g.a. kostnaden för väginvesteringar. Därför föreslår utredningens majoritet (c+mp+s+v) särskilda avgifter på bilkörning i tätorter med mer än 60 000 invånare. Det är inget nytt, förslag om t.ex. lokala bitullar har länge funnits, även i Lund.

Det nya är metoden för att ta upp avgifter. Biltullarna hade nackdelen av dyra driftkostnader och utrymmeskrävande betalstationer. De områdesavgifter som alternativt lanserades i debatten slog orättvist eftersom avgiften inte var direkt relaterad hur mycket den enskilda bilisten körde just i tätorten.

Satellitssystemet löser båda problemen på ett elegant sätt. Investeringskostnaderna är små och driftskostnaderna ännu mindre. Avgift tas ut efter faktisk användning av tätortens gatunät och differentieras så att det blir dyrare att köra där bilarna är minst önskvärda.

Ogillar satellitövervakning

Att bli satellitövervakad gillar tydligen inte "KT". Men vederbörande kan betänka följande:

1. Den som har rent mjöl i påsen har inget att frukta av övervakningen.

2. Satelliten ser dej redan! Åtminstone om du har mobiltelefon. Övervakningen av bilarna och deras rörelser ska ske med hjälp av den väletablerade GPS-tekniken. Redan nu kan man i princip identifiera och spåra varje mobiltelefon.

3. Om några år kommer nästan alla nya bilar att i någon mening vara satellitstyrda, hur det ängår med KomKoms förslag. Och bilbranschen är den stora pådrivaren! För att citera en annan annons för mässan: "Titta närmare på navigationssystem som är det senaste inom bilelektronik. Med hjälp av det här systemet kan föraren på en digitaliserad karta se var han befinner sig. Navigationssystemet varnar för köer och trafikproblem genom trafikinformation."

4. En annan intressent bakom den nya tekniken är de myndigheter som vårdar sig om trafiksäkerheten. Kompletterat med obligatoriska farthållare i bilarna kan satellit-systemet se till att alla bilar håller säkerhetsavstånd, att ingen överkrider hastighetsgränserna (eller automatiskt får böta för minsta överträdelse), att ingen ostraffat parkerar fel. Det handlar om trafikmoral men främst om att rädda liv! Det ska starka integritetsskäl till att gå emot det intresset.

5. Självt tycker jag inte att det här Storebrorsargumentet väger särskilt tungt men sign. KT kan faktiskt vara lugn. KomKom beskriver och tycks förorda ett "tredje generationens" system som är helt anonymt så länge som bilisten har pengar på sitt smarta kort.

Även Tufvesson (s)

KomKom räknar med att det här systemet ska vara operativt några år in på nästa sekel. Dessförinnan ska det testas i en större stad och en mindre. Karin Svensson Smith föreslog alltså i VB-intervjun att Lund skulle bli en sådan försöksort. Detsamma hade Sven Tufvesson (s) någon dag tidigare gjort i tidningen Arbetet.

Vilka gator och vägar som avgiftsbeläggas och med hur mycket ska naturligtvis bestämmas där kunskapen om problemen finns, dvs. lokalt, av kommunalpolitiker. De lokala kriterierna får naturligtvis också bestämmas i en demokratisk dialog. Systemet är mycket flexibelt. Skulle det visa sig att gjort felaktiga bedömningar vid avgifts-sättningen kan det snabbt rättas till. Ökar t.ex. trafiken oplanerat mycket på Stattenavägen kan den snabbt dämpas med hjälp av en riktad avgiftshöjning.

Risken är tyvärr stor för att Lund inte blir försöksstad eftersom många kommuner är angelägna att komma först. Men några år senare ska dock systemet bli nationellt heltäckande.

Skatteväxling

Inte minst tack vare den goda täckningen kommer systemet att ge

goda inkomster. Drygt tio miljarder om året räknar KomKom med. Karin beklagade i intervjun att det inte blev raka rör till kommun-kassorna vilket hon hade förordat. Men det är ändå sannolikt att kommunerna får del av de friska pengarna. Utredningen använder själv uttrycket "skatteväxling".

Något riksdagsbeslut väntas inte än på ett tag och vi får räkna med att bil- och högerintressena fortsätter sin motkampanj. Christine Jönsson och några ungdomer har redan uppträtt på Sydsvenskans insändarsidor. Lyckligtvis förfogar de fyra partier som står bakom förslaget över en trygg majoritet.

Självt tror jag att detta med satelliterna inte blir någon stor sak i debatten när fakta har klargjorts. Det kommer nog mycket mer att handla om hur mycket dyrare det blir att köra bil när tätortsavgifterna kombineras med de höjda drivmedelsskatter som KomKom också föreslår, i ett läge där många bilägare redan har drabbats av försämrad realinkomst. Det kan i många fall bli fråga om en besvärlig omläggning av boendemönster och fritidsvanor. Men den som har lyssnat på vänsterns och miljöorrörelsens analys och prognoser från de senaste 25 åren eller så borde inte bli överraskad.

Gunnar Sandin

Ta ställning till (mot) skotrarna, Bertil!

Undrar om det finns någon tidning i Norrland som för en seriös debatt om Skåne. Jag tvivlar. Och en smula stolt över att vi här i Lund däremot har en tidning, nämligen VB, som för en seriös debatt om Norrland.

Till den debatten gav Bertil Egerö ett litet bidrag i nr 10 med ett vykort från en fjällsemester i Jämtland. Han refererar ett samtal med normän som beklagar att andra normän far till Sverige för att fritt kunna köra snöskoter eftersom det är belagt med hårda restriktioner i deras hemland. Bertil tycks mena att lika hårda regler vore omöjliga här eftersom vi inte skulle klara övervakningen. Avslutningsvis tycks han gilla skoterspåret som gör det lättare för skidåkarna.

I en ledare den 7.4 summerar DN den hittills gångna vintern i skoterspåret. Då hade olyckor krävt drygt tjugio liv. Dagen efter skedde ännu en olycka, med en femåring som dödsoffer. Vem som helst som har ett traktorkörkort kan grensla en 60 hkr snöskoter och braka iväg över vidderna. Dånnet skrämmer bort både vilt och seriösa turister. Men miljöminister Lindh förklarar uppgett att det inte går att införa lika stränga restriktioner i Sverige som i Norge och Finland. Jag tycker att Bertil Egerö skulle ha tagit klart ställning mot denna släpphänhet, som är ett specialfall av den allmänna undfallenheten mot Norrlandsintressena.

Gunnar Sandin

Läs en bok i stället, Ingegerd!

Det finns vetenskapliga studier av TV-tittandets destruktiva effekter på individen och samhället, antingen det gäller Båtskärsnäs (Åke Daun) eller Italien (Robert Putnam). Det finns lika vetenskapligt belagt att teve- och videotittandet ökar våldet bland de unga, bl.a. av stadens egen sociologiprofessor Karl Erik Rosengren, forskningsresultat som vi har refererat i VB.

"Jag har funderat mycket på om det kan vara riktigt", dvs. att teveväld inte påverkar ungdomar, grubblar Ingegerd Wedin oskuldsfullt i VB nr 10.

Ingegerd, sluta titta, läs en bok i stället! Sen kan du bidra till en TV-debatt som höjer sej över det banala.

Gunnar Sandin

Våga utmana Fäladborna, Karin!

I VB nr 10 rapporterade Karin Lönn, ersättare (v) i kdn Norr, om miljöutställningen "Noas express". Och hon drar slutsatsen att vi kanske måste gå utanför det konventionella tänkandet, t.ex. när vi bygger ut våra städer. Före hennes tid i Fäladspolitiken fanns ett förslag att bygga på vägarna i stället för på åkermarken, hon hör hört..

Det stämmer. Kdn-politikern Tarcisio Bommarco och arkitekten Mårten Dunér lanserade ett projekt som positivt skilde sej från det mesta i vänsterpartiets rätt konventionella stadsbyggnadspolitik. Det gick bl.a. ut på att förvandla Svenshögsvägen, nu en steril genomfartsväg omgiven av lika sterila gräsmattor, till en kompakt, livlig stadsgata där bilarna visserligen skulle finnas kvar men fick kryssa sej fram så gott det gick mellan fotgängare och cyklister. Som på en riktig gata skulle fasaderna dras fram till trottoarerna och husen skulle innehålla både verksamheter och bostäder. Stora Södergatan var en modell som åberopades.

Sen kom det ett försiktigt förslag att bebygga en bit av gräsmattorna. Folkstormen från de närmast boende blev så stark att det skyndsamt begravdes.

Fortfarande behöver vi spara på åkermarken och fortfarande är Svenshögsvägen en steril trafiköken. Bommarco/Dunér's projekt är fortfarande värt att förverkliga. En förutsättning är emellertid att politikerna, och i första hand de på norr, lyckas övervinna både sitt eget konventionella tänkande och lokalbefolkningens reflexmässiga konservatism.

Gunnar Sandin

Tredje gången gillt

När vänsterpartiet »gjorde upp med sitt förflutna« på partikongressen 1991 gjorde den sena tidpunkten att det kom att upplevas som en »omvändelse under galgen«. Det politiska läget gjorde att även den mycket seriösa vitboken om partiets historia framstod lite som en självklarhet. Å ena sidan kunde man konstatera att partiet inte gjort så stora dumheter. Å andra sidan hade partiet inte gjort så mycket över huvud taget – ryssarna hade ju inte kommit. Under alla omständigheter gjorde det nödvändiga historiska perspektivet att någon mer visionär och framtidsinriktad politisk linje fick anstå. Partiet konstaterade blott offentligt det som alla andra alltid vetat – att ryssarna var skit och den klassiska kommunismen stendöd som framtidsvision. Oavsett partiets nära eller distanserade förhållande till Sovjet så föll många av våra grundläggande trosartiklar.

Det är detta vakuum som Johan Lönnroth nu vill fylla genom att initiiera en debatt om vad vänstern skall vara i framtiden. Ett i grunden idébaserat parti kan inte i längden föra en politik som bara grundas på ett vagt formulerat »sunt förnuft«. I sin lilla bok, *Den tredje vänstern*, gör Lönnroth både en kritisk genomgång av partiets historia och marxismens grunder men skisserar också några nya vägar för en framtida vänsterpolitik. Titeln har han hämtat från det finländska vänsterförbundets idédebatt och det grundläggande perspektivet känns igen från Jan Otto Anderssons artiklar i Ny Tid för något år sedan.

Partihistoria

Lönnroth anknyter genom en ny värdering av partihistorien till debatten kring vitboken 1991. Det är samma händelser och samma historia som tidigare, det nya är den nya betoningen av 1917 års parti som Lönnroth gör. Medan tidigare historieskrivning lojalt har sympatiserat med den överlevande partifraktionerna vid varje splittring, hur bisarr och självdestruktiv den än har varit, så ligger Lönnroths sympatier helt hos de liberala och heterogena ledare för Socialdemokratiska Vänsterpartiet som bröt med socialdemokratin. Lönnroth visar hur det nya partiet i många aspekter stod för en mer frihetlig, mer marxistisk och mer intellektuell linje än det dominerande SAP. Denna partitradition kan ju kännas igen idag av många partimedlemmar som kanske som jag undrat över varför vi är så mycket toleranter mot avvikare och tillåter så många fler åsikter än socialdemokraterna, trots vår offentliga bekännelse till demokratisk centralism under så många år. De följande partispråkningarna och partiets varierande politik beskrivs även fortsatt i detta ljus. Sym-

patierna finns genomgående hos de ofta mer sakliga och politiskt intressantare avfallingarna.

Det är alltså en politisk och rätt så idealistisk historia som Lönnroth berättar. Liksom tidigare historieskrivning präglas även denna av författarens moraliska avsikter – han skriver egentligen om nuet. Det är ändå en trevlig och intressant skildring och kompletterad med andra källor är den lärorik. Möjligen saknar man ett internationellt perspektiv. Kominternlinjen styrdes ju t ex helt av den ryska inrikespolitiken och påverkades ringa av svenska eller nordiska förutsättningar. För att visa på andra alternativ till en fristående radikal arbetarrörelse kunde man nämnt norska DNA eller det judiska Bund som båda var mycket framgångsrika under mellankrigstiden. Bund hade dessutom en mycket egen och sympatisk syn på statens roll och det nationella.

Sågning av arbetsvärdelära

Lönnroth är ekonom och det är i kritiken av Marxs arbetsvärdelära och konsekvenserna av dess tillkortakommande som bokens kunskapsmässiga styrka ligger. För en ekonom är detta självklarheter och detta kapitel vänder sig främst till ännu frälska men osäkra gamla deltagare i olika marxistiska grundkurser. Lönnroth tar dock upp den dialektiska materialismen och frihetsläran som det han ser som livskraftigt i marxismen. Något man väntat på!

Vänstern i världen

Internationalismen hos Marx är också en sida som Lönnroth tar fasta på för att skissera en framtida politik. Utgångspunkterna är de vanliga – globalisering, miljöhot, orättvis fördelning och krig. På ett intressant sätt noterar Lönnroth att utvecklingen i världen inte bara har gjort vänsterns gamla sanningar omoderna – även nyliberalismen står inför ett tillkortakommande. Den sociala nermonteringen visar sig i ett antal studier leda till försämringar för den ekonomiska utvecklingen. Kanske självklarheter men det upplevs ändå som förvånande när det sägs av George Soros. Lönnroth söker, i Marx efterföljd, efter sprickor i systemet, förändringstendenser som skall ge underlag för en förändring.

Internationalismen är ändå ett dilemma för Lönnroth. Trots konstaterandet av världen är global och problemen måste lösas genom internationell politik så gör vänster-

partiets EU-politik att han står kvar vid att försvara nationalstaten. Det gör han av demokratiska skäl – han menar nationalstaten vara den erfarenhetsmässiga grunden för demokratin. I ett snävt nordiskt perspektiv kan detta vara rimligt men anlägger man ett internationellt talar mycket emot nationalstaten, både som positiv och negativ kraft. De flesta, alla(?) krig idag är inbördeskrig. Nationalstaten tycks varken vara en god garant för ett folkligt inflytande eller en effektiv kontrollapparat för en elit.

På liknande sätt är Lönnroths syn på europeiskt samarbete, FN och Nato mer präglat av vad han tycker att dessa organ *borde* vara än vad han ser att de är. Alla kan väl hålla med om att Nato *borde* skrotas men därav följer inte nödvändigtvis att man gör det. Det är ju förvånande ofta som radikala människor idag klandrar Nato, EU eller USA för att de *inte* går in mer effektivt i Bosnien, Kurdistan eller Israel/Palestina. En politik som är milsvitt ifrån den gamla »stöd Vietnam på dess egna villkor«.

Även Lönnroths världsbild präglas här mer av (berättigad) indignation än av ett försök till saklig analys. Det ekonomiska spår som han inleder med – betoningen av behovet av en aktiv statsmakt som komplement till en huvudsakligen reaktiv marknad – skulle kunna leda längre i en förståelse för statens roll och behovet av en offentlighet. Behovet av ett nationellt rymdprogram som ekonomisk motor för teknikutveckling är ett tyngre argument för en nationell statsmakt än en hänvisning till en lokal representation vars demokratiska sinnelag ofta är relativ. Men det är ju inte säkert att ekonomi även i fortsättningen skall betonas av vänstern.

Överstatlighet

Frågan om överstatlighet blir Lönnroths svaga punkt. I enlighet med partiets politik varnar han för en europeisk »superstat« men talar samtidigt om behovet av att ge FN utökade medel och en demokratisk organisation. Lönnroth ansluter sig annars, mer eller mindre medvetet, till en konfederalistisk linje som kommer att leda till ett starkt regeringsinflytande i internationella organ men knappast till någon demokrati eller folklig förankring. Alla mellanstatliga organ måste ju brottas med samma klivenhet som speglas i USAs kongress – skall medborgaren representeras av sin

stat – via senaten – eller som medborgare – via representanthuset. En renodlad konfederal lösning, likt EU idag, leder osviktigt till ett demokratiskt underskott medan en mer demokratisk automatiskt leder till ökad federalt inflytande. Satsar vänstern på nationellt självbestämmande kan den inte driva demokratifrågan, satsar man på medborgarinflytande måste man offra nationalstaten. Frågan är om dessa alternativ verkligen representerar »den goda« och »den onda« lösning som vänstern skall välja mellan. Hotet kanske kommer från ett tredje håll.

Att nationalstaten minskar i betydelse tycks orsakas av annat än konstitutionella konstruktioner. Idag fylls det vakuum den efterlämnar inte av en federal makt utan av lokala initiativ underifrån, i Slovakien, Bosnien, Ulster och Baskien. Dessa är sällan demokratiska och strävar ofta efter ännu mer konfederalism. Som exempel är jag som skåning representerad i ett FN-organ som tillhörande en etnisk minoritet. Vem som representerar mig, vilken organisation hon tillhör vet jag inte, än mindre har jag fått rösta fram representanten. Den svenska vänsterns chauvinistiska inställning i EU-frågan fördunklar analysen och leder till handlingsförlamning både gentemot en demokratisering av EU-byråkratin och en vakthållning gentemot lokala mörkmän. Jefferson Davis tycks ha blivit förebilden för »lokal demokrati« och »civilt samhälle«. Ta och läs Abe Lincoln någon gång!

Modern vänsterpolitik och modern kapitalism

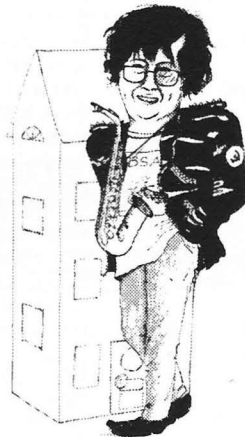
I beskrivningen av den moderna kapitalismen kommer Lönnroths ekonomiska kunskaper åter till heders. Boken är givetvis inte fullständig men den visar på vissa av de möjligheter som den nuvarande ekonomiska situationen uppvisar, inte bara dess nackdelar.

Möjligen saknar man en koppling tillbaka till historiekapitlet. SAP har inte bara bibehållit en reell tradition av »demokratisk centralism«, det representerar idag även en svensk »realism« i form av ett inte föraktligt företagsimperium inom rörelsen. HSBS, KFs och AREbolagens kortsiktiga intressen styr på ett tillräckligt oblygt sätt många av SAPs politiska ställningstaganden. Det är en besvärande hämsko för en ickeborgerlig politik men utgör också en förbisedd möjlighet till en alternativ vänsterpolitik för vänsterpartiet.

Socialismen

Det avslutande och visionära kapitlet om »Socialismen« är lite

forts på sid 4

HAR DU FLYTTAT? Skicka in hela adressdelen till Veckobladet (Se ovan).

NY ADRESS:.....

Jiddischland

I flera år har jag sökt uppgifter om hur jiddischkulturen klarat sig genom förintelsen och nu fann jag de flesta svaren i Salomon Schulmans bok *Jiddischland - bland rabbiner och revolutionärer*. En mycket intressant bok med många aha-upplevelser. Han förmedlar på ett lovvärdt sätt judisk kultur och judisk historia. Boken vill jag varmt rekommendera alla intresserade, kanske speciellt de med intresse för historia.

Tidigare hade jag läst Isaac Deutschers *Den ojudiske juden*, Herzls *Judestaten* och Abraham Leons *Marxismen och judefrågan*. Det är egentligen bara i den senare, som en del judisk historia redovisas.

Men gemensamt för alla, inklusive Schulman, är att man avstår från att redovisa antisemitismens ideologiska och religiösa grund. Från den emanerar pogromer, mord och utrotning! Varför är det så, varför vill man inte tala klarspråk?

Och ändå förbjöd Orleanskonciliet år 538 kristna att gifta sig med judar. 700 år senare – 1215 – påbjöd Laterankonciliet att judarna skulle bära den gula stjärnan (alltså inget påfund av nazisterna). 300 år senare – 1543 – skrev Martin Luther *Von den Juden und ihrer Lügen*. Dessa händelser torde vara toppen på isberget.

Att påvar och patriarker har ett avgörande ansvar torde vara klart och att det sträcker sig in i modern tid. Schulman är emellertid så försynt, att han inte ens i avsnittet "Var Stalin antisemit?" pekar på dennes prästutbildning. I fem år indoktrinerades han i kyrkskolan i Gori och fem år på prästseminariet i Tiflis. Det är ju inte konstigt, att han med den bakgrunden lyckades deformera Marx och skapa *marxism-leninismen!*

Schulman hänvisar visserligen till A. Waxbergs bok *Stalin against the Jews*, men nog hade det funnits plats för såväl antisemitismens legitimerande grund som en förklaring till Stalins förföljelser. Vad anser Schulman själv?

Lennart Johansson

Översiktsplanen uppritad på karta

Det börjar bli dags att ta ställning till det som alla planerare och miljöintresserade går och funderar på: Hur ser översiktsplanen för Lund uppritad på en karta? Efter alla diskussioner kring de ca 20 olika underlagsrapporter som hittills publicerats, är nu ett förslag uppritat av en konsult. Det har gått ganska snabbt, sedan fullmäktige i januari tog ställning till volymer och principer.

Miljöpartiet ville gå ut med två alternativ – ett nollalternativ borde vara med, som visar vad och var man kan bygga om man tar hänsyn till alla restriktioner.

Det fick man inte gehör för. Vänterpartiet stödde t ex inte detta i fullmäktige. Det skulle bli en plan som inte anvisar någon utbyggnad alls av Lund, varken verksamheter eller bostäder nära staden.

Nu blir det två olika planer i alla fall: Socialdemokraterna ville ha två – inte alternativ, utan varianter! En som lägger tyngdpunkten på en utbyggnad norrut, utefter befintliga järnvägsspår, t ex Stångby, men där landskapet är enahanda och åkermarken god. Den andra varianten lägger tyngdpunkten mot öster och den sämre jorden, men det vackrare landskapet, och bygger på idén att man ska bygga en spårväg dit.

Men det lär komma att dröja. Först ska det etableras bra busslinjer österut. Dessa måste gå på vägar som ska byggas. Först i ett sent skede, när man byggt bostäder som utgör ett tillräckligt underlag för en spårväg – då kan det bli aktuellt att bygga denna.

S, v och mp är liksom åtminstone två borgerliga partier positiva till denna spårväglösning. Men moderaterna säger definitivt nej. De vill uppenbarligen satsa på bilismen, eller möjligen befintliga spår. Det var därför v och menades i en ohelig allians kring den förra översiktsplanen och förordade en utbyggnad norrut kring Stångby.

Därav har intet blivit. Det finns minst ett färdigt projekt till bostäder och butikscentrum öster om Stångby station, som JM gärna vill bygga. Och varför inte?

Valikära station lär dock aldrig få någon station, trots namnet. Länstrafiken vill inte. Men snart får vi en ny huvudman för den gemensamma länstrafiken i Skåne. Dock tycks de nuvarande bolagen ha svårt att enas, vilket framgick när de visade upp sig inför kommundirektors arbetsutskott.

Tho

Joachim är klar Tredje gången...

Nu är den på väg till bokhandelsdiskarna: *Globaliseringsfällan*. Boken, som alla kommer att tala om. Åtminstone om man får tro förlagsreklamen från Symposium i Stehag. Läsare av Dagens Nyheter och Veckobladet har redan kunnat ta del av innehållet och nu är Joachim Retzlaff klar med översättningen av hela boken.

Den har skrivits av två journalister på den tyska tidskriften Der Spiegel, Hans Peter Martin och Harald Schumann. Det rör sig om en journalistisk presentation av den hotbild som den globaliserade ekonomin utgör framför allt i kombination med avancerad informationsteknologi. De ser ett samhälle bakom nästa hörn, där en femtedel av befolkningen är nytiga och vars arbetsinsatser räcker för att hålla världsekonomin igång. Resten måste underhållas med "tittytainment", en kombination av underhållning och bröstmjölk för att inte göra uppror. Författarna lyfter fram hoten men försöker också presentera en modell för hur man kan möta detta hot. Utdragen som publicerades i Dagens Nyheter gav mersmak, så varför inte följa förläggarens uppmaning att köpa två exemplar. Man betalar fullpris för det ena och reducerat pris för det andra: "För att få ut denna boks viktiga budskap säljer vi varje extra exemplar utöver huvudboken till självkostnadspris. Det är en bok att sprida till och diskutera med vänner och arbetskamrater – eller varför inte sända till din folkvalde i kommun, riksdag eller regering, oavsett parti." Så vackert skriver man i medlemsbladet till bokklubben Ateneum. Visst låter det vackert. Vem var det som sa att det gamla folkbildnings-Sverige hör till en svunnen epok? Hur som helst. *Globaliseringsfällan* kommer väl tajmad i förhållande till den aktuella vänsterdebatten och ett av författarnas förslag är en stark monetär union i Europa, med en gemensam valuta!

De arbetslösa förening i Lund

inbjuder allmänheten till offentligt möte tisdag 15 april kl 19.00 i Folkets Hus i Lund. Talare är Jörgen Persson, klubbordförande på Skanska Prefab i Hjärup.

Kvällens tema: *Måste det vara så att vissa måste arbeta 150% eller mer, medan andra inte har något arbete alls?*

(forts. från sid. 3)

förvånande det svagaste. Lönnroth driver här sin käpphäst om egenföretagande som ju väl passar till partiets nuvarande positiva hållning till restaurangägare men som kanske känns lite ofärdigt. Detta skall dock inte lastas på Lönnroth. Det är inte hans fel att den socialistiska idétraditionen legat i träda i 70 år och man kan knappast begära att han skall lösa alla knutar i denna lilla skrift. Lönnroths tankar är dock en början och försöket att börja skissa på en modernare klassanalys är berömvärdt. Hans resultat är kanske inte invändningsfritt men det är berömvärdt att komma vidare från Therborns gamla marxistiska lapptäcke.

Lönnroths bok är därmed inget nytt manifest. Den innehåller inte någon färdig formel för en ny politik. Det är den verkliga styrkan med boken. Den inleder en diskussion utan att försöka avsluta den. Vådorna av att följa falska profeter är ännu färska och det skulle vara dystert om vi så snabbt skulle skaffa oss nya. Lönnroths bok ger istället ett bra tillfälle att få fortsätta tänka själv.

Mårten Dunér

Karikaturen av Mårten Dunér är ritad av Lotta Ahlin

MÖTE MÖTE

KOMMUNALPOLITISKA GRUPPEN
möte Må 14/4 kl 19.30 på partilokalen. Ämne: Rapport- och diskussionsmöte, trafikfrågor, rapport från KS m.m. Inför BN om översiktsplanen som nu finns på karta.

RÖDA KAPELLET LÖ 12/4 spelning Mårtenstorget 10.30–12.00. Samling 10.00. Repertoar 131, 132, 157, 170, 254, 257, 275, 282, 298 och Lebedik un Freylekh. Vanligt notställ anbefallt. **Sö 13/4** kl 18.45 Rep med Joakim **Sö 20/4** och **27/4**. Förstamajrepetitioner då tillfälliga förstamajmusikanter är särskilt välkomna!

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Rolf Nilson, Thomas Schlyter & Gunnar Sandin
Nästa redaktör: Karin Blom

Manus sänds per post till: Veckobladet, Bredg. 28, 222 21 Lund. Onsdag e. 17 till fax 046-14 65 82. Manus mottas gärna på 3,5" diskett eller e-post: veckobladet@ltv.se

Telefon till redaktörerna:
Karin Blom 046-14 16 12
Rolf Nilson 046-12 90 44
Thomas Schlyter 046-14 75 05
Vid utebliven tidning ring:
Sven-Bertil Persson 046-13 82 13.